

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Δ/νση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Ε.Καμπέρου
Τηλ.: 213.212.8661
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

Άγιος Ιωάννης Ρέντη, 26 Αυγούστου 2024
Α.Π.: 219666

Π Ρ Ο Σ : Την ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ
ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : όπως ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 6242/1.8.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης, που κατέθεσαν Βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς – Προοδευτική Συμμαχία, με θέμα «*Έκθεση κόλαφος της Διεθνούς Αμνηστίας για την κατάσταση στην ΚΕΔΝ Σάμου*», σας γνωρίζω τα εξής:

Κατά το χρονικό διάστημα Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2023, σημειώθηκε σημαντική αύξηση των μεταναστευτικών ροών, με 4.250 πολίτες τρίτων χωρών και/ή ανιθαγενείς να εισέρχονται μόνο στην Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (ΚΕΔ) Σάμου. Με την χωρητικότητα της ΚΕΔ να ανέρχεται στις 2.704 θέσεις, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ, έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση του πρωτοφανούς υπερπληθυσμού και τη διασφάλιση της παροχής των κατάλληλων υπηρεσιών υποδοχής και ταυτοποίησης καθώς και διαμονής των φιλοξενούμενων. Προς αυτή την κατεύθυνση και κατόπιν συνεννόησης με την Ελληνική Αστυνομία, μέρος του πληθυσμού φιλοξενήθηκε και στις εγκαταστάσεις του Προαναχωρησιακού Κέντρου Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟΚΕΚΑ), οι οποίες αριθμούν 960 θέσεις διαμονής.

Παράλληλα με τις συνεχώς αυξανόμενες μεταναστευτικές ροές, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, το νησί της Σάμου ήρθε αντιμέτωπο με το φαινόμενο της λειψυδρίας λόγω της σημαντικής μείωσης του υδροφόρου ορίζοντα, εξαιτίας της ευρύτερης κλιματικής αλλαγής (ανομβρία σε όλη τη χώρα). Προκειμένου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του ζητήματος, ζητήθηκε η συνδρομή τόσο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας όσο και του Ελληνικού Στρατού για την υδροδότηση της ΚΕΔ Σάμου με την παροχή βυτιοφόρων νερού, συμπληρωματικά της απευθείας ανάθεσης σύμβασης υδροδότησης σε ιδιώτη, σε καθημερινή βάση.

Σχετικά με την παροχή ιατρικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, σημειώνεται ότι κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, έλαβαν χώρα εντατικές προσπάθειες για την αποσυμφόρηση των ΚΥΤ/ΚΕΔ και την παροχή των κατάλληλων υπηρεσιών προς τους πολίτες τρίτων χωρών και/ή ανιθαγενείς, σε συνεργασία τόσο με άλλα Υπουργεία όσο και με φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών, έως την υλοποίηση του Προγράμματος "Ιπποκράτης". Συμπληρωματικά, η ΥΠΥΤ, ζήτησε την επείγουσα συνδρομή της Ελληνικής

Αστυνομίας με την παροχή προσωπικού για την ενίσχυση των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης, με την παράλληλη στελέχωση με προσωπικό Registration Assistants από το EUAA.

Η ΚΕΔ Σάμου, φιλοξενεί πλέον περίπου 1.800 άτομα, ενώ σημειώνεται ότι κανείς εκ των διαμενόντων δεν φιλοξενείται πλέον στις εγκαταστάσεις του ΠΡΟΚΕΚΑ. Αναφορικά με την παροχή ιατρικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, υλοποιείται το Πρόγραμμα "Ιπποκράτης" το οποίο διασφαλίζει πρόσβαση σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγείας σε όλους τους διαμένοντες. Τέλος και δεδομένου ότι το νησί της Σάμου εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντική λειψυδρία, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης προκήρυξε διεθνή διαγωνισμό, διασφαλίζοντας την υδροδότηση της ΚΕΔ Σάμου με 51.175 κυβικά μέτρα νερού, τα οποία μαζί με την γεώτρηση μπορούν να καλύψουν σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες έως και το α' τρίμηνο του 2025.

Αναφορικά με το ζήτημα που σχετίζεται με την εφαρμογή του άρθρου 40 του ν. 4939/2022 (Α' 111) σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, έχει αποστείλει επίσημη επιστολή προς την ελληνική Κυβέρνηση, ζητώντας πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα που εγείρει. Η Ελληνική Κυβέρνηση - δια του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ως καθ' ύλην αρμοδίου – έχει παράσχει ως οφείλει, τις απόψεις και τις παρατηρήσεις της, επί των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει, έως σήμερα, επανέλθει.

Ως προς την ουσία, σε ό,τι αφορά το άρθρο 40 του ν. 4939/2022, το οποίο αποτελεί το δεύτερο στάδιο ("Υπαγωγή") στη συνολική διαδικασία διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών, επισημαίνεται ότι η διάταξη αυτή περιγράφει διαδικασία ταυτοποίησης και αρχικής καταγραφής παρανόμως εισελθόντων στη χώρα πολιτών τρίτων χωρών χωρίς νομιμοποιητικά/ταυτοποιητικά έγγραφα, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη την ιδιότητα του αιτούντος διεθνή προστασία. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία – σε ποσοστό που αγγίζει το 91% - των πολιτών τρίτων χωρών ή/και ανιθαγενών που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στην Ελλάδα – η οποία αποτελεί πύλη εισόδου και εξωτερικό σύνορο της ΕΕ – εισέρχονται χωρίς να έχουν στην κατοχή τους (ή χωρίς να επιδεικνύουν) οποιοδήποτε ταυτοποιητικό έγγραφο και συνεπώς κρίνεται απαραίτητη η ταυτοποίησή τους. Στην περίπτωση που, ενόσω διαρκεί η διαδικασία του συγκεκριμένου σταδίου, υποβληθεί με οιονδήποτε τρόπο αίτημα διεθνούς προστασίας, ο πολίτης τρίτης χώρας αντιμετωπίζεται ως αιτών διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και παραπέμπεται σε διαδικασίες υποβολής αιτήσεως διεθνούς προστασίας, ευθύς μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία καταγραφής και ταυτοποίησής του και πάντως όχι σε διάστημα που υπερβαίνει τις πέντε ημέρες. Για τον λόγο αυτόν, άλλωστε, ο Έλληνας νομοθέτης έχει διατηρήσει, στο άρθρο 40 (α) και (γ), ρητή επιφύλαξη υπέρ της εφαρμογής του άρθρου 50 του ν.4939/2022 (στο οποίο ενσωματώνονται ορθώς τα άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας 33/2013 ΕΕ).

Περαιτέρω, τονίζουμε ότι στο στάδιο της διαδικασίας ταυτοποίησης και αρχικής καταγραφής των παρανόμως εισελθόντων πολιτών τρίτων χωρών προβλέπονται ρητά εγγυήσεις για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Ακόμα και σε περιόδους κρίσεων και αυξημένων αφίξεων, τα άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες καταγράφονται εντός μίας ή δύο ημερών και στη συνέχεια μεταφέρονται σε κατάλληλους χώρους του Κέντρου έως ότου ταυτοποιηθούν. Το ίδιο ισχύει και για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, των οποίων η καταγραφή προτεραιοποιείται. Επισημαίνεται ακόμη ότι η κράτηση ασυνόδευτων ανηλίκων απαγορεύεται ρητά στην εθνική νομοθεσία (άρθρο 43 του ν. 4760/2020).

Τέλος, επισημαίνεται το γεγονός ότι η Χώρα μας εφαρμόζει ήδη στο εθνικό της δίκαιο (άρθρα 40 επ. του ν.4939/2022, Α' 111) ρυθμίσεις τις οποίες η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επιλέξει να εντάξει στον Κανονισμό Screening, που αποτελεί ένα από τα δέκα νομοθετήματα του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο¹ (βλ. ιδίως άρθρα 1, 5 και 6 αυτού).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Βουλευτή κ. Ψυχογιό Γιώργο, Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κα Ακρίτα Ελένη (Ελενα), Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κ. Αυλωνίτη Αλέξανδρο-Χρήστο, Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κα Βέττα Καλλιόπη, Βουλή των Ελλήνων
5. Βουλευτή κ. Γαβρήλο Γιώργο, Βουλή των Ελλήνων
6. Βουλευτή κ. Γιαννούλη Χρήστο, Βουλή των Ελλήνων
7. Βουλευτή κα Δούρου Ειρήνη (Ρένα), Βουλή των Ελλήνων
8. Βουλευτή κ. Ηλιόπουλο Όθων, Βουλή των Ελλήνων
9. Βουλευτή κα Θρασικιά Ουρανία (Ράνια), Βουλή των Ελλήνων
10. Βουλευτή κα Λινού Αθηνά, Βουλή των Ελλήνων
11. Βουλευτή κα Μάλαμα Κυριακή, Βουλή των Ελλήνων
12. Βουλευτή κ. Μπάρκα Κωνσταντίνο, Βουλή των Ελλήνων
13. Βουλευτή κα Νοτοπούλου Αικατερίνη (Κατερίνα), Βουλή των Ελλήνων
14. Βουλευτή κ. Παπαηλιού Γιώργο, Βουλή των Ελλήνων
15. Βουλευτή κα Πούλου Παναγιού (Γιώτα), Βουλή των Ελλήνων
16. Βουλευτή κ. Σαρακιώτη Γιάννη, Βουλή των Ελλήνων
17. Βουλευτή κα Χρηστίδου Ραλλία, Βουλή των Ελλήνων

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
4. Υπηρεσία Συντονισμού
5. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
6. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1356 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2024 για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008, (ΕΕ) 2017/2226, (ΕΕ) 2018/1240 και (ΕΕ) 2019/817.